

2006 р. - Рік свт. Петра (Могили)

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині -
української православної громади Люблина

Люблин

№ 9 (46)

Серпень 2006 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Хроніка нашого буття (44)

- У суботу 24 червня Вечірню у парафіяльному храмі парафії свт. Петра (Могили) в Любліні для української православної громади – церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього служив настоятель парафії о. прот. Мирослав Вишневський. В Неділю Всіх святих, що на Русі прославлені (25 червня) Божественну Літургію служили: о. митр. прот. Володимир Ходак, о. прот. М. Вишневський та о. Миколай Банковський. Цього дня відзначали також свято великого єгипетського подвижника преп. Онуфрія Великого і у нашому храмі прозвучав тропар святому. Численні вірні нашої парафії відправилися цього дня до Яблочинського св.-Онуфрієвського монастиря.

- 1 липня суботню Вечірню совершав о. Мирослав. Наступного дня, у Неділю 3-ю по П'ятидесятниці, Божественну Літургію у Хресто-Воздвиженській церкві служили о. В. Ходак, о. М. Вишневський та гість – о. Мирослав Ничипорук з Воскресенської парафії в Сім'ятчах. У зв'язку з початком канікул кількість вірних на богослужіннях помітно зменшилася.

- 8 липня Вечірню служив настоятель о. М. Виш-

невський. Божественна Літургія у неділю 9 липня служилася в нашому парафіяльному храмі со-

Наших співпарафіян

Олену Гайдамаку

та Віталія Падалку

сердечно вітаємо

з народженням Сина,

який прийшов у світ

15 липня ц.р. в Любліні.

Батькам бажаємо багато радості

і сповнення, Новонародженому

- всіх благ від Всевишнього

у духовному і тілесному зростанні.

Многії і благії літа!

Настоятель та вірні

Православної Парафії

свт. Петра (Могили) в Любліні

для української православної громади

Українська православна громада Люблина

щиро вітає

Настоятеля Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади

Отця Протоієрея Мирослава Вишневського

з ювілеєм 15-ліття священства.

*Бажаємо Вам, Всечесний Отче, багатьох років душпастирського
служіння, великої духовної радості та успіхів у праці
на благо Святої Православної Церкви.*

Многая літа!

Генеральне консульство України в Любліні

повідомляє, що в рамках відзначення 15-ої річниці Незалежності України

16 серпня 2006 р. (середа) о 16.30 год.

відбудеться

відкриття виставки

львівського художника **Всеволода Ващука** *Моя прекрасна Україна*

Місце: Ратуша (pl. Władysława Łokietka 1)

борно, совершало її чотирьох священників: о. В. Хо-
дак, о. М. Вишневський, о. М. Банковський та
о. М. Ничипорук із Сім'ятич.

- У середу 12 липня припало свято свв. перво-
верховних апостолів Петра і Павла. Святочну
Літургію служили о. В. Ходак, о. М. Вишневський
та о. М. Банковський.

- З 14 липня настоятель о. Мирослав подався
у відпустку. У суботу 15 липня у нашому пара-
фіяльному храмі служив о. Володимир, а Божест-
венну Літургію 16 липня совершали о. В. Ходак
та о. Мирослав Ничипорук.

- У суботу 22 липня Вечірню очолив о. Володи-
мир Ходак. У неділю 23 липня припало також
свято засновника монашества у Київській Русі
преп. Антонія Печерського. Божественну Літургію
цього дня служив у нашому храмі о. митр. прот.
В. Ходак. Цього дня численні вірні нашої парафії
подалися до Голі, де відзначався храмовий праз-
ник у честь преп. Антонія Печерського, багато
з них родом саме із цих околиць Володавщини.

Щире співчуття

Зої Куцїй

з приводу смерті

Батька

висловлюють

Настоятель та вірні
Православної Парафії
свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади

Вічна Йому пам'ять!

- Суботню Вечірню 29 липня та Божественну
Літургію 30 липня, у день пам'яті свв. Отців 6-ти
Вселенських Соборів, служив у нашому храмі
о. Володимир.

Хронікар

Генеральне консульство України в Любліні

та

Українське Товариство в Любліні

повідомляють, що

напередодні **Дня Незалежності України**

23 серпня 2006 р. (середа) о 16-ій годині

відбудеться

урочисте покладання вінків

до пам'ятника воїнам армії УНР

на православному кладовищі при вул. Липовій.

Українське Товариство в Любліні

інформує, що

23 серпня 2006 р. (середа) о 10-ій годині відбудеться

порядкування могил українських вояків

на православному кладовищі при вул. Липовій.

Всіх, хто хоче приєднатися – запрошуємо.

Зустріч біля цвинтарної церкви.

Управа Товариства

У нашій єпархії

Голя: пам'ять Києво-Печерського подвижника

У селі Голя на Володавщині наприкінці липня традиційно відзначається храмове свято місцевої церкви на честь преподобного Антонія Печерського. Цьогорічне свято набрало особливого характеру. Сталося так не лише тому, що свято було відзначене точно в день літургічної пам'яті Києво-Печерського подвижника – 23 липня (переважно відзначення свята для зручності переноситься на найближчу неділю, цього року 23 липня випала саме неділя). Причиною цього був також факт, що цього року вже удесяте церковне свято супроводжував культурний захід – Голянський ярмарок, який організують у своєму скансені Аліна і Тадей Карабовичі та їхнє Товариство любителів музею матеріальної культури Холмщини і Підляшшя.

Голя – це невелике село на пограниччі Холмщини і Підляшшя, ще кільканадцять років тому мало хто про нього чув. У селі, в силу історичних обставин, залишилося вже небагато українських православних мешканців, а храмове свято місцевої старовинної церкви мало ще недавно дуже скромний, локальний характер. За десять років багато змінилося – загублене між лісами й озерами Володавщини село стало важливим місцем на культурній карті Люблинського регіону. Місцевий празник став

велелюдним і переважно відбувається з участю архиєрея, кілька років тому очолив його навіть першоєрарх Православної Церкви в Польщі митрополит Сава.

У неділю 23 липня ц.р. урочистості традиційно почалися від зустрічі архиєрея перед голянською церквою. Архиєпископа Люблинського і Холмського Авеля зустрічали діти, церковний староста д-р Тадей Карабович та місцевий настоятель о. Фома Лотиш із Хворостити. Незабаром почалася святочна Літургія, яку з владикою спів-

Українська православна громада Люблина

щиро вітає

Його Високопреосвященство

Високопреосвященнішого Адама,

Православного Архиєпископа Перемиського та Новосанчівського

зі знаменним ювілеєм 80-річчя.

*Ваше витривале служіння на благо Святої Христової
Православної Церкви та рідного українського народу
може бути зразком для наступних поколінь.*

*Дякуємо, Високопреосвященніший Владико,
за Ваш Архипастирський подвиг.*

*Бажаємо здоров'я, всіх благ від Всевишнього, багатьох духовних
і тілесних сил для подальшої праці у Господньому Винограднику.*

Іс полла еті Деспота!

На многії літа, Владико!

служили о. ігумен Георгій з Яблочинського монастиря, о. прот. Юрій Ігнатюк з Володави, о. Юрій Кулик з Варшави, місцевий настоятель та о. дякон Марк Ващук. Співав дитячий хор хворостицької парафії під диригуванням добродійки Агнії Лотиш. Запис Літургії здійснювало Польське радіо, вона транслюватиметься на хвилях публічного радіомовлення.

За богослужінням, поруч православних мешканців Голі й навколишніх сіл, молилися традиційно колишні українські мешканці цих околиць, які щороку перебувають на це свято з північних земель Польщі (куди були виселені в акції «Вісла»), з Волині та Галичини (зокрема, цього року був присутній уродженець Голі, перший голова львівського Товариства «Холмщина» проф. Леонід Квітковський), але також і з Люблина (серед вірних нашої парафії також є численні вихідці з цих сторін). З-посеред офіційних гостей можна згадати Генерального консула України в Любліні Івана Грицака та Консула Білорусі в Білій Підляській Аляксандра Конського. На святочне богослужіння прибули також вірні інших Церков, були присутні місцеві римокатолицькі священники, у тому числі декан одного з холмських деканатів Римо-католицької Церкви о. Тадеуш Кавала.

Архiepіскоп Авель у своїй проповіді і слові на завершення урочистостей підкреслив значення того, що в складних умовах вдалося відродити місцеву церковну і народну традиції. Владика зачитував сло-

ва багатьох місцевих мешканців, котрі неодноразово констатували: «Шкода, що це сталося так пізно»... Адже не все можна вже зберегти і відродити. Владика наголосив також на тому, що в Голі відзначаємо пам'ять преп. Антонія Печерського, основоположника монашества на наших землях, адже саме з Києва прийшла сюди монашеська традиція. Святокове богослужіння закінчилося урочистим хресним ходом довкола церкви та Многоліттям.

Другою частиною і продовженням церковного свята був Х Голянський ярмарок, який відбувався поруч – у скансені Аліни і Тадея Карабовичів. Традиційно гості ярмарку могли подивитися (і придбати) роботи кількох десятків народних умільців із навколишніх сіл, але також і з більш віддалених місць (наприклад, гуцульську кераміку). Кількагодинний концерт дали художні колективи, серед них «Любава» з Любомля та кілька гуртів із сіл Холмщини і Південного Підляшшя. Варто наголосити, що деякі з них (наприклад, із Заболоття) у своєму репертуарі мали також українські пісні. Зі спектаклем виступив також „Teatr Jasny” з Люблина.

Церковне свято в Голі і Голянський ярмарок стали важливим знаком присутності Православ'я і української культурної спадщини в житті регіону. Це також знак, що, незважаючи на труднощі, можливо знайти спосіб відбудувати свої традиції і знаходити для них місце у складних реаліях.

Г.К.

Білгорай: нова православна парафія

Указом від 15 червня 2006 р. Високопреосвященніший Архiepіскоп Люблинський і Холмський Авель утворив нову православну парафію – в Білгорай. Покровителем білгорайської парафії буде св. Георгій Побідоносець. Новостворена парафія увійшла до створеного цього ж дня Замойського благочиння. На виконувача обов'язків настоятеля парафії призначено о. прот. Мирослава Вишневського.

Білгорай є столицею повіту, який охоплює південну частину Холмщини. Місто

зараховується до міст, які найбільш динамічно розвиваються в регіоні, постійно збільшується кількість його мешканців. Зараз у Білгорай та його околицях живе кілька десятків православних родин. Досі ця територія належала до православної парафії у Гарногороді.

Православна Церква нещодавно придбала в Білгорай будинок. Передбачається, що упродовж кількох тижнів у новій білгорайській парафії буде започатковане літургійне життя. (ex)

У Корхові – новий православний храм

30 липня ц. р. у селі Корхів на Білгорайщині відбулася урочистість посвячення нового храму в честь Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього. Урочисті богослужіння – чин посвячення храму та першу Божественну Літургію в новій церкві – очолив **Архієпископ Люблінський і Холмський Авель**.

Корхів це село, яке належить до православної парафії в Тарногороді. Живуть там також корінні православні мешканці. В минулому була в селі Хресто-Воздвиженська православна церква, яку зруйнували наприкінці 20-х рр. ХХ ст. Будову нового храму започаткувано в 2003 р., коли відбулася урочиста закладка. Нову церкву споруд-

жено на місцевому кладовищі.

На урочистості посвячення нової церкви зібралося біля 300 осіб. Прибули також священники із навколишніх парафій, крім тарногородського настоятеля о. прот. Володимира Клим'юка, також: о. ієромонах Діонісій (Авксентіюк) з Яблочинського монастиря, о. Іван Кот з Грубешева, о. Марк Осташевич з Томашева та о. диякон Марк Ващук. Старші люди, коли побачили таке відродження православного життя у рідному селі, плакали. Найбільш заслужені для будови храму: **Володимир Ключа, Іван Гацман, Марія Желязко**, були нагороджені від імені Церкви орденом св. Марії Магдалини III ступеня. (єх)

Православний дитячий табір у Голешові

У селі Голешів на Південному Підляшші у днях 16-26 липня ц.р. відбулася таборівка для православних дітей. Її організатором було Братство Православної Молоді Люблінсько-Холмської єпархії. Учасниками таборівки були діти з різних парафій єпархії, у тому числі з обох люблінських православних парафій.

Діти жили в парафіяльному будинку, який розташований поруч місцевої церк-

ви св. архангела Михаїла. Перебували вони під опікою молодих вихователів – членів Братства. Керівником табору була Анета Шимчук, яка має великий досвід у організації православних дитячих таборів.

Крім звичайних літніх розваг, діти проходили на таборівці церковну і культурну програму. Вони відвідали, зокрема, Яблочинський монастир, були на святі преп. Антонія Печерського в Голі. (єх)

Церковні свята на території Люблінсько-Холмської єпархії

- 1 серпня – Костомолоти, престольний празник преп. Серафима Саровського
- 2 серпня – Ольшанки біля Кодня, престольний празник св. пророка Іллі
- 6 серпня – Люблін - кафедральна церква, престольний празник Преображення Господнього (за н. ст.)
- 7 серпня – Межилісття, престольний празник Успіння св. прав. Анни
- 7 серпня – Сілець біля Холма, престольний празник Успіння св. прав. Анни
- 9 серпня – Копитів біля Кодня, храмове свято св. вмч. Пантелеймона
- 15 серпня – Вілька Красничинська, перший престольний празник новобудованої каплиці Успіння Пресвятої Богородиці (за н. ст.) та посвячення хрестів на каплиці
- 15 серпня – Угруськ, престольний празник Успіння Пресвятої Богородиці (за н. ст.)
- 28 серпня – Грубешів, престольний празник Успіння Пресвятої Богородиці
- 28 серпня – Заболоття, престольний празник Успіння Пресвятої Богородиці

3 ЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ У РП

ЮВІЛЕЙ ВРОЦЛАВСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ

Молитва у рідній традиції

15 червня ц.р. стало важливим днем у житті православних українців Вроцлава. Саме цього четверга своє 5-річчя відзначала місцева українська православна парафія свт. Петра (Могили), митрополита кийівського і галицького. Урочистості очолив Високопреосвященніший архієпископ Вроцлавський і Щецинський Єремія. Урочистість зібрала не лише постійних вірних парафії, але й гостей.

Парафіяльним храмом української парафії є церква свв. Кирила і Мефодія «на П'ясках», господарем якої є польськомовна православна парафія в честь святих Солунських Братів. Для потреб української спільноти в підвалі церкви висвячено маленький храм у честь свв. Віленських Мучеників. Саме там відбуваються кожної неділі богослужіння за Києво-Галицькою традицією. Церква свв. Кирила і Мефодія розташована у найстарішій частині Вроцлава поруч Острова Тумського. Кожен, хто гуляє старим Вроцлавом і проходить цією вулицею, побачить двомовний напис, що на дверях храму інформує про співіснування в одному храмі двох православних спільнот.

Ювілейні святкування для підкреслення урочистості відбулися, проте, не в маленькому нижньому храмі, але вгорі, перед головним престолом церкви. На святкування, крім парафіян, прибули також гості. Були вірні з інших православних спільнот Вроцлава, а також лідери української громади міста: голова місцевого гуртка ОУП Іван Саломон та д-р Ярослав Сирник. Був, врешті, присутній також автор цих рядків як представник заприязненої православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні, створеної кількома днями раніше для української православної громади міста.

Урочистості, звичайно ж, очолив місцевий архипастир – Високопреосвященніший архієпископ Вроцлавський і Щецинський Єремія. Саме владика Єремія п'ять років тому благословив створення парафії і започаткування у Вроцлаві православного літургичного життя в українській традиції. Владиці співслужило чотирьох священників: о. митр. прот. Євгеній Цебульський – настоятель польськомовної православної парафії свв. Кирила і Мефодія та господар церкви, о. прот. Любомир Воргач – настоятель лігницької парафії, о. прот. Славомір Сороканич – настоятель парафії у Студзянках, о. Андрій Дудра – дотеперішній настоятель української вроцлавської парафії та о. диякон М. Олесевич. Варто підкреслити, що в багатьох парафіях на Долішній Сілезії літургичне життя відбувається за українською, а точніше, за галицькою традицією.

На порозі храму архипастира зустрічав хлібом-сіллю церковний староста Андрій Кобак. У своєму слові наголосив він на древності українських православних традицій та значенні церковного життя у своїй рідній традиції. З хрестом вітав владика господар свята – о. Андрій Дудра, духовний опікун української парафії.

У вроцлавській парафії свт. Петра (Могили) богослужіння відправляються част-

ково церковно-слов'янською мовою з українською вимовою, а частково української літературною мовою, Апостол та Євангелля читаються по-українськи. За таким же принципом була відслужена також і святочна Літургія з нагоди ювілею. Священнослужителі і хор (цього разу диригував ним о. диякон Григорій Цебульський, диригент хору парафії свв. Кирила і Мефодія та керівник відомого колективу церковної музики «Октоїх») служили обома мовами. Владика Єремія також частину молитв і возгласів здійснював церковно-слов'янською мовою з українською вимовою, а частину українською мовою.

Після читання Євангелля до своєї пастви звернувся українською мовою архієпископ Єремія. Архипастир почав від нагадання апостольського читання цього дня, котре говорило про конфлікт, який був у Римській Церкві в середині I ст., і знаменито та з глибокою ерудицією представив цей епізод історії Церкви у широкому історичному та богословському контексті. Згодом владика звернувся до постаті особливо згадуваного цього дня святого – свт. Петра (Могили). Наголосив, що незважаючи на різні можливості світської кар'єри, він «почав служити Православній Церкві в найгірший для неї час». Архієпископ Єремія підкреслив, що святий Петро «з любов'ю відносився навіть до своїх ворогів, до ворогів своєї віри», що, до речі, дає часом привід зловживати цим. Як богослов, свт. Петро з зацікавленням ставився до західного богослов'я, незважаючи ні на що «не боявся брати те, що добре, з латинської богословської думки».

Після святочної Літургії, яка закінчилася Многоліттям, учасників свята запрошено на урочистий обід, який став продовженням відзначення ювілею парафії. За

обідом, який підготували спільно парафіяни, була нагода для розмов про початки українського православного життя у Вроцлаві та пройдені 5 років, але також про перспективи будови церковного життя. Як згадували, коли вперше делегація вірних прийшла до владика просити благословення на служби за українською традицією, вже на початку почула: я чекав, коли врешті до мене прийдете...

Молитвою згадано також пам'ять молодого українського історика родом із с. Мокре на Лемківщині бл. пам. д-ра Петра Герента. Був він одним із трьох, поруч Мирослава Воргача і Анд

дрія Кобака, ініціаторів створення української православної парафії у Вроцлаві.

Зі словом до присутніх звернувся і автор цих рядків, який привітав вроцлав'ян із їхнім святом від імені новоствореної православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині. Розповів також про обставини люблинського українського православного життя і передав вроцлав'янам подарунок із нагоди ювілею: *Нарис історії Українсь-*

Сердечно вітаємо
о. прот. Юліана Феленчака
та добродійку Северину

з великою радістю
і Божим благословенням

- народженням Сина,
який дістав ім'я **Гавриїл.**

Нехай младенець Гавриїл зростає
на славу Божу і радість Батькам.

Новонародженому та Батькам

– Многая і благая літа!

Григорій і Марія Купріяновичі
з Олею і Катєю

кої Православної Церкви Івана Власовського.

Несподівано відзначення ювілею стало прощанням з дотеперішнім душпастирем спільноти – о. Андрієм Дудрою. Саме цього дня владика Єремія повідомив, що у зв'язку з негайною душпастирською потребою о. Андрій буде перенесений до осиротілої (після трагічної смерті о. Антонія Габури) парафії у Зеленій Горі. Архипастир підкреслив, що з жалем позбавляє Вроцлав такого доброго священика, котрий досі не лише оточував душпастирською опікою українську православну парафію свт. Петра (Могили), але був також секретарем владики.

Вроцлавське свято пройшло у сердечній і теплій атмосфері. Стало воно підсумком шляху, пройденого вроцлавською українською православною спільнотою за п'ять років. Не поминали на ньому і невтішних явищ, як, зокрема, факту, що в житті української парафії включається менше людей, ніж можна було б очікувати, враховуючи кількість православних українців у Вроцлаві. Владика Єремія заспокоював, що основною є не кількість, а факт, що вірні вроцлавської парафії свт. Петра (Могили) є спадкоємцями великої православної традиції і завдяки ним вона живе у цьому місті. Ствердив, що «виникнення цієї парафії – це вияв віяння Святого Духа», підкреслював, що її існування дає вірним можливість жити у своїй традиції, у традиції яка є продовженням великої культурної спадщини Київської Русі, України, культури, що є проникнута духом Євангелля.

Варто наголосити, що Вроцлав зараз – у реаліях Православної Церкви в Польщі –

місце, де православне життя є найбільш багатим, коли йдеться про різноманітність церковних традицій. Існує там кафедральна церква, де зберігається російська православна традиція, є польськомовна парафія, є, врешті, українська парафія. До речі, це саме стосується і всієї Вроцлавсько-Щецінської єпархії, де літургічне життя розвивається за різними традиціями: існують окремі парафії, де зберігається українська традиція, є такі, де служиться за російською, синодальною, у деяких парафіях вживається польська мова, а існують і такі, де

в літургічному вжитку є грецька. Так етнокультурна і національна різноманітність знаходить вияв у різноманітності церковних традицій, які живуть у Церкві.

Феномен вроцлавської парафії свт. Петра (Могили) дуже важливий в контексті українського православного життя в Польщі. Це вияв

пошуку православними українцями можливості збереження своєї церковної і національної ідентичності. Не завжди виявляється це простим, як із зовнішніх причин – не всі розуміють природність цього, так і з внутрішніх – немала частина спадкоємців української православної традиції загубила пам'ять про зв'язок із нею.

Існування вроцлавської парафії свт. Петра (Могили) може бути знаком надії на відродження української православної традиції там, де живуть нащадки цієї традиції, навіть, якщо досі не могла вона нормально розвиватися. Показує також нові процеси, які відбуваються в Православній Церкві у Польщі: явище диференціації життя Церкви відповідно до її етнокультурного складу.

Григорій Купріянович

& Видавничі новинки

Акафіст

Свв. Мученикам Холмським і Підляським

До цього річного свята свв. Мучеників Холмських і Підляських Люблинсько-Холмська єпархія видала друком текст Акафісту свв. Мучеником Землі Холмської і Підляської. Виникнення акафісту – це вияв розвитку почитання свв. Мучеників Холмських і Підляських та формування нової богослужбової традиції в нашій Церкві.

Акафіст складений нещодавно кліром Люблинсько-Холмської єпархії, на зразок інших акафістів. До складу комісії, котра підготувала Акафіст, входили: о. прот. Андрій Лось (голова), о. прот. Іван Лукашук, о. прот. Юрій Ігнатюк,

о. ігумен Амвросій (Годун), о. Георгій Лукашевич, чтець Андрей Боублей. Текст Акафісту затвердив Собор Єпископів Автокефальної Православної Церкви в Польщі на своєму засіданні 28 березня ц. р.

Акафіст святим Мучеником Землі Холмської і Підляської має традиційно тринадцять кондаків і дванадцять ікосів, у яких прославляється життя і мучеництво свв. Мучеників Холмських і Підляських, які віддали своє життя за св. Православну Віру у 40-і роки ХХ ст. і були прославлені нашою Церквою в 2003 р. Акафіст складений за такою логікою, що

Нове періодичне видання Братства Православної Молоді Люблинсько-Холмської єпархії

На початку червня ц.р., до свята свв. Мучеників Холмських і Підляських, з'явився нульовий номер нового періодичного видання Братства Православної Молоді Люблинсько-Холмської єпархії. Ця видавнича ініціатива нового покоління православної молоді є свідченням зростання його активності і пошуків нових форм вияву.

Сигнальний номер („лг 0”) з'явився з датою 4 червня 2006 р. і нараховує шість сторінок формату А4. Нове видання не має ще назви (залишене для неї вільне місце на першій сторінці). Досить оригінальною була форма дистрибуції: періодик був роздаваний на холмському святі у формі рулона... Видання польськомовне, лише деякі

літургичні тексти поміщені церковно-слов'янською мовою в російській вимові.

Нульовий номер видання відкриває текст тропаря свв. Мученикам Холмським і Підляським, адже номер виданий саме до цього свята. Продовження цієї теми знаходимо на п'ятій сторінці, де Анна Явдосюк представляє постаті восьми мучеників, прославлених Православною Церквою в Польщі у 2003 р.

На першій сторінці знаходимо ще редакційну статтю Анни Явдосюк під вельмовною назвою *Nie ma rzeczy niemożliwych* (Не має неможливого). Читаємо там зокрема: «ми вирішили видавати нашу газету. Є вона голосом молоді, торкається наших справ і показує наші обличчя. Це

непарні кондаки й ікони (1, 3, 5 і т.д.) прославляють загально всіх Мучеників Холмських і Підляських, парні, своєю чергою, – індивідуально життя і подвиги окремих – одного чи двох святих мучеників. Відтак кондак та ікос другий присвячені свмч. Василю, четвертий – свмч. Павлу і мч. Йоанні, шостий – свмч. Льву і свмч. Миколаю, восьмий – свмч. Петру і свмч. Сергію, десятый – препмч. Ігнатію Яблочинському. Кожен ікос кінчається словами: «Радуйтеся, Мученици землі Холмськія і Подляшкія, страданія і смерть за Віру Православною мужески претерпівшиї». Акафіст, звичайно, закінчується молитвою до свв. Мучеників Холмських і Підляських. Текст Акафісту складений основною літургічною мовою Православної Церкви в Польщі – церковно-слов'янською.

Перше видання Акафісту друком з'явилося вже кілька місяців після його затвердження. Видавцем є Люблинсько-Холмська православна єпархія, а як міс-

це видання вказаний єпархіяльний центр – Люблин. Акафіст виданий маленькою (32 сторінки), але зручною брошуркою. На третій стрінці видання знаходимо гарну кольорову репродукцію ікони Собору свв. Мучеників Холмських і Підляських. Звичайно, текст Акафісту надрукований церковно-слов'янською мовою. Варто підкреслити, що видання зберігає усі принципи видавання церковно-слов'янських богослужбових книг. Навіть пагінація сторінок здійснюється за цими ж принципами. Спонсором видання акафісту було православне видавництво «Ортодоксос кіпселі» в Салоніках (Греція). Мовну коректуру текстів здійснив о. прот. Євстахій Страх. Видання до друку підготував о. Ілія Тарасевич із Плоцька.

Г. К.

Акадість святимъ Мучениквмъ Землби Холмскія и Подлшкія. - Люблинъ nn|2s. - si арк.

нульовий номер, це така проба сил, чи нам вдасться. Сьогодні маєте його в руках, це означає, що щось вдалося». Поруч поміщений склад редакції, до якої, окрім А. Явдосюк, входять: Марфа Стангрицюк, Йоанна Осип'юк, Фома Тарасюк та Марфа Дмитрук, тобто православна молодь, що навчається в Люблині і діє у Братстві Православної Молоді в кафедральній православної парафії Люблина. Духівником Братства і часопису є о. Мартин Госцік з Білої Підляської.

На наступних сторінках часопису знаходимо статтю Ф. Тарасюка про Заповіді Божі, симпатичний репортаж А. Явдосюк про прощу молоді до костомолотського монастиря, розмову М. Стангрицюк з однією з найстарших православних мешканок Люблина Валентиною Соколовською, молитву Оптинських старців, чи інформацію про плановані заходи Братства: запро-

шення на літню прощу до Румунії та календаріум діяльності, підготовлений Й. Осип'юк.

Добре сталося, що люблинська православна молодь вирішила скористатися такою формою активності, як періодичне видання. Видавання часопису може бути важливим чинником інтеграції середовища та імпульсом для його організаційної й інтелектуальної активізації. До речі, цей засіб перевірений також і в Люблині, де православна молодь уже двічі видавала свій часопис під назвою „Orthodox” – на початку 90-х років, а потім наступне покоління молоді відновило його наприкінці 90-х років, та й зараз молодь, яка згуртована при Христо-Воздвиженській церкві, бере участь у видаванні «Православного Голосу Люблина». Тішить, що чергове покоління також заявляє про себе. Бажаємо новому виданню успіхів і широкого кола співпрацівників та читачів. (гк)

3 ЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ У СВІТІ

Інtronізація нового першоієрарха Української Православної Церкви в Канаді

У неділю 23 липня 2006 р. в митрополичій кафедрі Пресвятої Тройці у Вінніпезі відбулася інtronізація нового першоієрарха Української Православної Церкви в Канаді митрополита Вінніпегу і всієї Канади Івана. Став він безпосереднім наступником митрополита Василя, котрий відійшов у вічність у січні 2005 р.

Варто нагадати, що попередніми першоієрархами цієї Церкви були також митрополит Іларіон (Огієнко) – раніше архієпископ Холмський і Підляський, та митрополит Андрей (Метюк), холмщак, свого часу настоятель парафії у Грубешові.

Інtronізація митрополита Івана стала звершенням першого етапу змін, які відбуваються в Українській Православній Церкві в Канаді після смерті митрополита Василя. В липні 2005 р. був проведений у Вінніпезі XXI Собор УПЦК, на якому, зокрема, обрано нового першоієрарха Церкви. Згодом цей вибір був затверджений Вселенським патріархом, у юрисдикції якого перебуває УПЦК.

Урочистості інtronізації передували події, які відбувалися 21 та 22 липня. Були це важливі заходи внутрішньоцерковного життя. 21 липня духовенство УПЦК зібралося на Всеканадській Конференції Духовенства, а добродійки на Всеканадській Конференції Добродійок та товариській зустрічі Асоціації добродійок. Наступного дня, в суботу 22 липня, відбулася спільна сесія духовенства і членів управ парафій у справі управління парафіями, а також звіт комітету розгляду нових кандидатів у єпископат для УПЦК.

Урочистості інtronізації почалися в суботу увечері Всенічним Бдінням у митрополичому кафедральному соборі Святої Тройці у Вінніпезі. Сам чин інtronізації та урочиста Божественна Літургія відбулися в неділю 23 липня. В урочистостях численно взяло участь духовенство і вірні УПЦК. Представником Вселенської Патріархії, під омофором якої знаходиться УПЦК, був на урочистостях митрополит Сопіріос, грецький православний митрополит Торонта, Патріярший Екзарх у Канаді. В урочис-

тостях узяли також участь представники інших Православних Церков: Сербської Православної Церкви в Канаді, Канадської єпархії Православної Церкви Америки (ОСА), Української Православної Церкви в Сполучених Штатах Америки. Були також гості з інших конфесій, зокрема, Католицької та Англійської Церков.

Нововведений митрополит у своєму слові до вірних у день інtronізації сказав: «Прошу Господа, щоб дав мені сили і розуму для виконання покладених на мої плечі обов'язків. Це нелегко, але надіюся, що не я сам, але всі разом, хто бажає допомогти, досягнемо успіхів. Нехай Бог наділить кожного з вас силою, розумом і добрим здоров'ям для праці на добро нашої Церкви».

Митрополит Іван народився в родині українських емігрантів, які поселилися у канадській провінції Саскачеван. Був він наймолодшим із дванадцяти дітей. Після здобуття освіти працював учителем у школі в Саскагуні. Сан священника прийняв у 1974 р. В 1983 р. майбутній першоієрарх прийняв архиєрейську хіротонію. Двома роками пізніше, в 1985 р., став єпископом Едмонтону і Західної Єпархії. Після упокоєння митрополита Василя в січні 2005 р. архієпископ Іван був Місцєблостителем митрополичого престолу.

Митрополит Іван є першим першоієрархом цієї Церкви, народженим у Канаді. Відтак його особа може символізувати важливі процеси, які зараз відбуваються в Українській Православній Церкві в Канаді. Залишаючись культурно і національно українською, вона є водночас закорінена в реаліях життя Канади, будучи інтегральною частиною української громадськості Канади й канадського суспільства загалом.

Григорій Купріанович

**Зверхник
повинен через свої
повчання і поради
увесь бути
в кожному
з йому довірених.**

Святитель Петро (Могिला)

Микола Костомаров

Київський митрополит Петро Могила

Продовження з попереднього номеру «ПГЛ».

У 1631 році помер митрополит Йов Борецький. Місце його зайняв Ісайя Копинський, який був тоді архієпископом смоленським і чернігівським. Направлені за кордон молоді люди почали повертатися на батьківщину, але тут записані в братство православні духовні, дворяни і козацькі старшини з гетьманом Петрижицьким від імені всього Війська Запорозького звернулися до Петра Могили з проханням не заводити осібного училища в монастирі, а направити свої пожертвування на братське училище, яке вже існувало на Подолі. Прохання це було цілком розумне: не слід було розривати сили, корисніше було поєднати їх. Могила погодився. У грудні 1631 року члени братства склали акт, в якому Петро Могила називався старшим братом, доглядачем і до кінця життя опікуном Київського братства. У березні 1632 року гетьман Петрижицький від імені полковників і всього Війська Запорозького обіцяв у разі потреби захищати збройно церкву, монастир, школи і богадільню братства; а київські дворяни в особі вибраних із середовища свого старост обіцяли дбати про утримання училища.

У квітні 1632 року помер король Сигізмунд III. За польськими звичаями, після

смерті короля збирався спочатку сейм, званий «конвокаційним», на якому робився огляд попереднього царювання і подавалися різні думки про поліпшення порядку; потім збирався сейм «елекційний» вже для обрання нового короля. Залишки православного дворянства згуртувалися тоді довкола Петра Могили з метою добитися законним шляхом від Речі Посполитої повернення прав та безпеки Православній Церкві. Головними діючими особами з православного боку в цей час були Адам Кисіль, Лаврентій Древинський та Воронич. При їхньому сприянні митрополит Ісайя і все духовенство уповноважили їхати на сейм Петра Могилу.

Православні вимагали знищення всяких актів і привілеїв, які забороняли православним будувати церкви і допускали вести проти них процеси з релігійних справ з накладанням секвестрації на їхні маєтки, добивалися повернення православним усіх запечатаних церков, усіх єпархій, вимагали безумовного права заводити колегії, друкарні, повернення відібраних уніатами церковних маєтків і суворого покарання тим, хто завдаватиме образ і насильства православним людям. Разом з проханням дворян і духовних подали на сейм прохання козаки в різкіших виразах, ніж дворяни й духовні. «Під час царювання

покійного короля, – писали вони, – ми зазнавали нечуваних образ... Уніати усунули з міських посад добропорядних міщан нашої віри і засмутили сільський народ; діти лишаються нехрещеними, дорослі живуть без шлюбного обряду, померлі відходять на той світ без причастя. Хай унія буде знищена; тоді ми з усім руським народом складаємо живіт за цілість улюбленої вітчизни. Якщо, боронь Боже, і надалі не буде інакше, ми змушені будемо шукати інших засобів задоволення». Такий різкий тон сильно роздратував панів, які зовсім не бажали давати козакам права втручатися в державні справи. «вони називають себе членами тіла Речі Посполитої, – казали пани, – але вони такі члени, як нігті й волосся, які обрізають». Але голос православного шляхетства не міг бути залишений без уваги.

При посередництві королеви Владислава складено було меморіал, в якому передбачалося віддати православним Київську

митрополію, окрім Софійського собору і Видубицького монастиря й усіх митрополічних маєтків, надати їм зверх того львівське єпископство, печерський та жидачівський монастирі з їхніми маєтками, дати по декілька церков у деяких містах, дозволяти братствам розпоряджатися школами, міщанам займати міські посади та ін. Подальше вирішення справи про свободу

православного сповідання було відкладене до «елекційного» сейму. Але й на «елекційному» сеймі козацькі послі знову з'явилися з різкими вимогами. З приводу цих домагань почалися сильні й запеклі дебати про віру між панами. Ревні католики не хотіли затверджувати навіть того меморіалу, на який погодився «конвокаційний» сейм. Кисіль і Древинський широкомовно й сильно захищали права грецької пелігії.

Православні не були задоволені самим

меморіалом і хотіли ще ширшого. Петро Могила був душею їхніх нарад, і, нарешті, разом з православними дворянами він особисто звернувся до новообраного короля Владислава. Оскільки Польща в цей час перебувала в неприяних стосунках з Москвою, то Владислав розумів, що прихильність козаків і руського народу була надзвичайно важливою для короля і всієї Польщі, та й взагалі Владислав був прибічником свободи совісті. Він дав православним «диплом», яким визначив їм більше прав і вигод, ніж ті, які були написані в меморіалі, складеному на «конвокаційному» сеймі. Надана була повна свобода переходити як з православ'я в унію, так і з унії в православ'я. Митрополит київський міг по-старому посвячуватися від константинопольського патріарха. Віддавалася православним негайно луцька єпархія, а перемиську належало віддати після смерті тодішнього уніатського єпископа; засновувалася нова єпархія у Мстиславі; знімалися всілякі заборони, утиски; заборонялося робити образи православним людям. Православні дворяни, які були на сеймі, тоді ж порішили усунути з митрополії Ісайю Копинського як людину перестарілу і хворобливу і обрали разом з присутніми там духовними у митрополити Петра Могили. Король затвердив цей вибір і надав Петру Могилі привілей на перетворення київського братського училища на колегію. Ректор київських шкіл Ісайя Трофимович випросив для Петра Могили патріарше благословення, і тоді волоський єпископ у Львові рукоположив Петра Могилу у митрополити.

Микола Костомаров
переклад М. Ілляша

*Поміщений текст – це фрагмент нариса М. Костомарова про митр. Петра Могили, поміщеного у **УІТОК-ІВ** Руська історія у життєписах її найвизначніших діячів.*

Свв. благ. кнн. Бориса і Гліба

Тропар

Правдивая страсотерпца
і істинная Евангелія Христова
послушателя, ціломудренний
Романе с незлобивим Давидом, не
сопротив стага врагу суццу брату,
убиваюцему тілеса ваша, душам
же коснутися не могуццу; да
плачется убо злий властолюбець,
ви же, радующеса с лики
ангельськими, предстояще Святій
Тройці, молитесь о державі
сродников ваших, Богоугодній
бити,
і синовом Русі спастися.

Страсотерпці праведні
і істинні виконавці Євангелія
Христового, чистий Романе
й незлостивий Давиде, ви
не противилися ворогу-братові,
коли він убивав тіла ваші,
а душ не міг діткнутися;
тому нехай плаче злий
властолюбець, а ви,
радіючи з ангельськими хорами, і
стоячи перед Святою Тройцею,
моліться за державу рідних
ваших, щоб вона була Богоугодна, і
за спасіння вірних дітей Русі.

Кондак

Возсія днесь преславная пам'ять
ваша, благородніи страсотерпци
Христови Романе і Давиде,
созиваюци нас к похваленію
Христа, Бога нашего; тім,
притікаюцє
к раці моццей ваших,
ісціленія дар приємлемь,
молитвами вашими святіи, ви
бо Божественніи врачеве есте.

Засяяла сьогодні преславна
пам'ять ваша, благородні
страсотерпці Христові Романе і
Давиде, збираюци нас на похвалу
Христа, Бога нашего, тому,
прибігаюци
до ковчега ваших моцців
приймаємо, дар оздоровлення
вашими молитвами святіи,
бо ви лікарі божественні.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «**Православний Голос Люблина**»
склав Володимир Бабяр.

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук
(інтернет), Петро Сова, Андрій Скатеринчук, Марія Купріянович.
Адреса: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Możyły) w Lublinie dla ukraińskiej
społeczności prawosławnej, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin, тел. 0814444160.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
в православній парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади
серпень 2006 р. Б.

- 2 серпня, середа. Св. пророка Іллі. Препмч. Афанасія Берестейського
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 5 серпня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 6 серпня, Неділя 8-а по П'ятидесятниці.
Свв. благ. кнн. Бориса і Гліба
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 12 серпня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 13 серпня, Неділя 9-а по П'ятидесятниці
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 18 серпня, п'ятниця
18⁰⁰ Велика Вечірня з литією. Посвячення плодів
- 19 серпня, субота. Преображення Господнє
9⁰⁰ Божественна Літургія. Посвячення плодів
18⁰⁰ Вечірня
- 20 серпня, Неділя 10-а по П'ятидесятниці
9⁰⁰ Божественна Літургія
- 26 серпня, субота
18⁰⁰ Вечірня
- 27 серпня, Неділя 11-а по П'ятидесятниці.
Преп. Феодосія Печерського
9⁰⁰ Божественна Літургія
18⁰⁰ Велика Вечірня з литією
- 28 серпня, понеділок. Успіння Пресвятої Богородиці
9⁰⁰ Божественна Літургія

Парафіяльним храмом православної парафії свт. Петра (Могили)
в Любліні для української православної громади
є церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього.
Хресто-Воздвиженська церква міститься у Православному Домі
Соціальної Допомоги в Любліні (ul. Dolińskiego 1, неподалік вул. Любартовської).